

اداره خانه سی

باب عالی جاده سنده قصبار کتبخانه.
سیدر. رساله ید متعلق کافه مسئولیت
و خصوصیات ایچون (قصبار کتبخانه
سنه) مراجعت اولونور.

نسخه سی ۲۰ پاره در

آبونه بدلی

برسنه لك الی ایکی نسخه سی پوسنه
اجرتیه برابر بروجه پیشین ۳۰
غروش، استانبول ایچون اداره.
خانه دن آلتیق اوزره ۲۰ غروشه در.

نسخه سی ۲۰ پاره در

معارف

پنجشنبه کونلری نشر اولونور قنی وادی رساله

صنایع نقلیه محذوردن سالم بولونمايان بعض صور
اجرائیه می وارسه اوده یکدیگرینه مضرتی اوله بیله جک
یا قین لیانلرک تجارت ایچون هپسینی اعمار ایتک و بینلرنده
رقابت اولان قومانیالر طرفدن بر ملکته شمدوفر
انشا ایدلک و تجارت اولمایان حوالیده دمیر یول یا بامی
کی بی منفعتدن زیاده مضرتی داعی تشبأتدر .

صنایع نقلیه حقته کی ملاحظات تجارتده دخی وارد
و واقعدر . تجارت صورت مدبرانه اداره ایدلک شرطیه
محصوللارددر . تجارت ممالک مختلفه اهالیسک حاج ضروری
و قدرت مالی لری کوزدهدرك محصولاتی اکا کوره ادخار
ایله . و اشایی مختلفه ایچون هر عده وقوع بوله جق عرض
و طلب یتنده بر موازنه بایدرق محصولاتی او نسبتده
توزیع ایدر . بو ایسه فوق العاده ازم ، دقیق و معضل
بر ایشدر . کو چوک تاجرلر بیله بوقاعده عتتا ایده رلر .
اول امرده ذخیره فی حفظ ایله هر کسک احتیاجنه کوره
اشبای متنوعده بر نسبت آزارلر : زیرا بقال شکر سنک
توز شکر ، قهوه دانه لریسک دو گوش قهوه حاله افراخی
بر امک صرفه توقف ایده جکندن او امک بدل مقابلی
توز شکرک اوزرینه علاوه اتمه می لازمکلیر . هیچ بر
کوچک تاجر یوقدرک فروخت ایتدیکی اشبایک - کارندن
ماعد - فی اصلینه آز جوق بر شی ضم اتمه سون .
بو ضم ایسه مثلا مشتریلرک اشبای آلتاق ایچون بازاره
کیتمک کلفتیه معادل صرف ایده جگری بر مصرفه مقابل
اوله بیایر .

تجارتک محصوللدار اولدینی داعی اعتراض اوله ماز ؛
شو قدر وار که کو چوک تاجرلرک مقدازی آتیرماتی
بینلرنده رقابت تولید ایده رک و هر بری یکدیگرندن دها
ای مال صامق غیرته دوشه رک دوچار اوله جق لری فوق
العاده مصارفه مقابل دائماً مشتری ده بوله مایه جق لرندن
ناشی تصرف لری تامین ایچون البته اموالک بهاسی
آتیر مایه مجبور اولورلر که شو حاله اهویت انسیا
منتع قالیر . کوچک تاجرلرک تکیزی اشبایک ساخته لری
تکثیر ایده جکی جهته بو مقوله محازیرک اوکی آلتاق
اوزره هر دللو مال صامیه مخصوص « بون مارشه »
و « قوا و رایتف » کی مغازلر کشاد ایدلکده در .

حکام ، مأمورین و ساثره نك خدماتی نوع بشر ایچون
محصوللدار اوله بیایمی ؟

بونلر کثیر المقدار اولمادق لری تقدیرده محصوللدار
بر صنف تشکیک ایدرلر . حکام و مأمورینک وجودی
قادر بیله حق اولورسه دیگر صنایع اربابنک مکلف اولدق لری
خدماتی ترک ایدوب حاکمک ، پولیسلک و مأموراتی
ایتمک مجبور اولمالری اقتضا ایده جکی درکاردر . بو ایسه
هم صنعتلرینه تقیصه هم ده و قتلرینه سکتیه ایراث
ایدر . صنایع متنوعه اربابنک بو مقوله حکام
و مأمورینه و بر مکله مکلف بولوندق لری معاشله اجرتک
بو نقایصدن دون اوله جی طبیعیدر . کذلک شرعانک ،
حکمانک ، آوقاتلرک ، معلملرک ، بسته کارلرک ، مغییرلرک
انسانیه ابراز ایتدک لری خدمات البته ثمره داردر . زیرا
دیگر مسالک اربابنک ایشاری کورمک ، دعوالری کوتمک ،
خسته لری تداوی ایتمک ، چوجق لری تربیه و تعام و ایشارله
یورولش اولان دماغلری اراحه و تئذیل ایله مک خدمت
ایتدک لرندن محصولات حصوله طوغرودن طوغرویه
خدمت ایدرلر دیمکدر . اوشاقلرک بیله معیتده بولوندق لری
اقتدیلری بر طاق مساعی شاقه دن قوتارمازی حیثیه
خدمتلرنده کی شمیرت قابل انکار اوله ماز .

[دها و]

سعدی

تکمل

[مابده]

اسباب و وسائط معیشتی تدارک ایدره ک بالواسطه
یعنی طولانیسه محافظه نفسه یاردم ایدن معلوماته کلنجه ،
بونک فائده و اهمیت ایتاده کوچلک چکمه ز ؛ چونکه
هر کس بو نقطه ده متحد الافکار اولدینی کی بی اکثرأ
دخی تربیه نك نایه مقصدی بلکه منحصرأ بوندن عبارت
عسد ایدیلور . لکن هر نه قدر نورسیدکانه مدار
معیشتلری تحصیل ایتک قابلیت ایدا ایدن معلوماتک
باشلیجه بر اهمیتی حازر اولدینی هر کس طرفندن قبول
اولونمش ایسه ده بو قابلیت توسیع ایده جک معلوماتک ندن
عبارت اولدینی تعیین ایتک خصوصی پک آز کیمسه لری
دوشوندور مشدر .

في الحقيقة خط، قرائت، حساب هان عموميتله فائده لری تقدیر ایدیه لرك تعليم اولونور، فقط هبسی بوندن عبارت قالیور. اوکره نیلن شیرلک قسم اعظمک بالواسطه بقای شخصی فی موجب اولان اعمال ايله اصلا مناسبتی اولمادیگی کبی طوغوردن طوغوریه بونوع اعماله تعلق اولان بر خیلی معلوماتده اهل ایدیلور.

برآز دوشونولم: مقداری قلیل بعض صنوف استثنای ایدیلدیگی حالده انسانلر حقیقتده نه کبی ایشلرده قوللانیلر؟ طبیعی انسانه لازم اولان اشیانک استحصال واستحضار وتوزیمده استخدام اولونورلر. اويله ایسه بو مثالی خدماتده موفقت حصولی نهیه موقوفدر؟ البته بو اشیادلر هر برینک جنس وطیعت وخواصنه موافق اولان اصول وقواعد مخصوصه نك استعمالنه وخواص حکمیه وکیمیه ویا حیاتیله لری حقیقده معلومات مکمله اکتسابنه، خلاصه فنه توقف ایدر.

ایشته حیات صحیحی داخل دائره امکان ایدن ترقیاتک تماماً حصولی، مکتبدرده هان قسم اعظمی نظر اهمیت واعتباره آلتیان بو شعبه معارف تأمین ایتکده در. بو حقیقت غیرقابل مؤاخذه اولماقله برابرینه بحقیق شایان اعتبار اوله ماقده در که بوده تمامیه دوشونوله مسندن نشات ایدیلور. دلائل مخصوصه مزه عائد اولان تکمیل قوت اعطا ایتک ایچون آثار موجوده فنییه سرعتله کوزدن کچیره لرك نظر قارئنده بو حقیقی تماماً اظهار واعلایه چالیشالیز:

فنون مجردده منطلق حقیقده سوزی اوزاتمایه لزوم کورمه یوب بالکیز استدلال وتخمینلرنده اصابتلری تأمین ایچون واسع برصنعت ویا تجارتله مشغول اولان اشخاص ایچون لزومنی بیان ایتکله اکتفا ایدر.

بو صنف فنون ریاضیات، که اعداددن بحث ایدر، بالجله معاملات صناعیه ویا خصوص تخمین مصارف انشا آتده، اتمه نك بیع وشراسنده ودقت طوماقده بزه رهبرلک ایتکده در. ریاضیاتک بو بولده اولان فوایدی تعداد ايله اهمیتی اشیاته احتیاج یوق ایسه شوراسنی عرض ایدم که صنایع انشایده کندیسه تطبیق عملیات ایدیه لرك شعبه مخصوصه ریاضیه دن بعض معلومات اکتسابی درجه وجوده در. Britannia مهندسی قواعد

ودعوی هندسیه کندی معاملاتنه رهبر اتخاذ ایدیکی کبی عادی بر طوغر اماچی دخی کندی ایشنه عائد اولان پلائی اووجه ايله فقط صرف قواعد تجربیه به توفیقاً تنظیم ایدر. اشترا اولونمش بر عرصه یی اولجن مساح، او عرصه ده انشا ایدیه لرك بنانک رسم مسطحی ترسیم ایدن معمار، بنانک اساسی وضع ایدن متعهد، طاشلری کسن دیوارچی والحاصل اقسام بنای وجوده کترین مختلف صنعتکارانک جمله سی حقایق هندسیه نك دلالتنه محتاجدرلر.

دمیر بوللر انشاسی دخی رسم مسطحلرك ومقطعلرك استحضاری، بوللرك تسویه سی، دمیر چوبولرک وضی وکوپرولرک، تونل وموقفلرك ترسیم وانشاسی کبی معا ملاتده استمدادن اشتهیه قدر قواعد هندسیه به تابعدر. کذلک لیمانلر ودوق وریختم کبی ساحل بوشنه امتداد ایدن مؤسسات وبالکیز سطح ارضه منحصر اولما یوب درون ارضه، معدن واجاقلرنده دخی بر مهندسک ویا بر معمارک اجرا ایدیه لرك مختلف عملیات آنجاق هندسه سایه سنده موقع فعله چیقاییلر. زمانغزه بر چیفتی بیه طوبراغی ترطیب ایتک اوزره لازم کفن صو بورولری مناسب صورتده رلشدریمک ایچون قواعد هندسیه مراجعه مجبوردر.

فنون مجرده مادیه کلنجه بونوردن فن میخانیکسی، حتی تطبیقات عادیه سیله موفقیات حاضره صناعیه نك باشلی بر مؤثریدر. مانوله نك، چرخ محورک، مقررلرك وسائر بونلر کبی قوای فعلیه یی تریده مدار اولان وسائطک باشقه باشقه صورته تطبیق وصورت استعمالنی کورمکده والیوم محصولات صناعیه نك کثرت واهویتنه ماکنه سادیه سنده موفق اولماقدیز. بر پارچه اتمکک منقبه سیینه دقت ایدیکز: اصل منشای اولان طوبراغک ماکنه ايله سورولوب تخمک ماکنه ايله اکیلدیکنی، باشاقلری ماکنه ايله یییلوب، دوگولوب صاورولدیگی، بغدادیک ماکنه ايله اوکوتولدیگی وبکسمتخانه ده ماکنه ايله یکسمت حالته افراغ اولوندیگی کورورسکز! ایچنده اوطوردیغکز اوطوبنی نظر تدقیقندن کچیریکز: اگر اصول حاضریه توفیقاً انشا ایدلش ایسه دیوارلرك طوغلالری ماکنه واسطه سیله اعمال اولونمش، دوشمه تختله لری ماکنه ايله

دستمره لوب زنده له منځه ، ديواره بايد سدير بلان کاغذ لړ
ماکنه سایه بند بو حالده استعمال اولونه بيله چک ر
صورتو وضع ايديا بشدر ، ماصنک قابلا مه تزئيناتي ،
صنداليله رک قوړ ديا مش آياق لړی والحاصل بالجملة مفروشات
و پرده لړ کافه ماکنه محصو ليدر .

آلمنلی ع . م

مايه دی وار

محاورات فنيه

مايه دی

بونکله برابر صدانک واسطه انتقالی بالکتر هوا
دکلدر . هر جسم صدياني آز جوق نقل ايدر . از جمله
جام صدياني نقل ایتهمش اولسيدي فانوسه دي چنفر اغک
سني - هوا اولديني تقديرده دخی - ايستمه کلکمز
اقتضا ايده ردی . صو ، آتاج ، طوبراق ، معادن بو وظيفه يني
هواند دها يني ايفا ايده لرل . بر اوواده انسان آياقده
ايشيده ، دیکي بر جوق شيرلری یری دنگله بهرک ايشتمکه
موفی اولور . صدانک هوا ده ثانيه ده اوچوز قرق متره لک
بر مسافه قطع ايتديکي حالده صوده بيک درتيوزی متجاوز
ومعادن سائرده جنسته کوره ايکي بيکن بش بيک متره يه
قور مسافه لر قطع ايتديکي بالتجربه آکلا شلمشدر .

— جنفراغه طوقو تنجه نيچون سسی کسيابر ؟

— صدا که اجسامک حالت اهتزاز يده بولونماسدن
نشئت ايدر .

— بونی آکلاماد ، نه کبي بر حالت اهتزاز يه ؟

— برکان کيريشنک اهتزازي بونک آجيق برناليدير .

اجسام سائره نکه ده سس وردکلری زمان بويه حالت
اهتزاز يده بولونقلری يعنی ذرلری کندی وضعيت
متوازنلری اطرافده حرکت رقيقه اجرا ايلدکلری
برجوق تجربه لرله اثبات اولوشمدر . چينفراغه پارمانغزله
طوقونديغمز زمان بو حرکت اهتزاز يني منع ايتش اولورز .
بو صورته سس ده کسيابر .

— شمشک چاقديني زمان ساعته باقهرق بولوطک

ارتفاعی بوليورلر . بونک اساسی نه در ؟

— بونی بياندر مطلقا صدانک ثانيه ده اوچيوز قرق
متره لک بر مسافه قطع ايتديکي ده بيابلر . شمشک
چاقه سيله کوک کورله مه سي بر آنده اولديني حالده بزم

بريکي براز وقت کچدکن صوکره ايشتمکلکمز عضفا
صدانک بولوطله بزم آرا مزده کی مسافيني قطع ايتک
ايچون بر زمانه محتاج بولونماسدن نشئت ايدر . صدانک
ثانيه ده اوچ يوز قرق متره لک بر مسافه قطع ايتديکي
بيانديک صوکره - بولوطک ارتفاعی تعيين ايتک ايچون -
اوردان بزه قاچ ثانيه ده واصل اولديني بيانک کفايت
ايدر دکلې ؟ شو قدر وار که بولوطک همه حال ارتفاعی
مطلوب ايسه باشمک اوستده اولوب اولما ديقته دقت ايدلمک
لازم کلير . زيرا اقلره يقين يرلرده اولورسه حسابک
ويرديکي نتيجه بولوطک ارتفاعی دکل آنجا ک بزمه اولنک
آرا نده کی مسافه اولور .

— يکي اما ، شمشک ضيا سنک ده او مسافيني قطع
ايتک ايچون آز جوق بر زمانه محتاج اولماسی لازم
کله چکني اونوتيورسکز .

— خير اونوتيورم : آنجا ک ضيا ثانيه ده اوچ يوز
بيک متره لک بر مسافه قطع ايتديکي کوره بونده کی خطا
قاله بيله آينمه يه دکر . چونکه ضيا ک او مسافيني قطع
ايتک ايچون محتاج اولديني زمان بر ثالته بيله دکلدر .

— ديمک اولور که ، شدتلي کوک کورله مه لر نده
بيليد يردن قورققاغمز يك مناسيز قايور .

— اوت ، چونکه نه اولمشه شمشک چاقديني آنده
اولمش يتمشدر . کوک کورله ديکي زمان ايسه ته لکه
تماميله کچمش بولور .

علي کلي

تصحيح و علاوه

يکين نسخه ده مندرج (ابن خلدون) مقاله سنی اوقويانلر
مطبعه جه نه بيوک بر سهو واقع اولديني آکلامشدر .
ناصل اولمشه اولش اولکي نسخه نکه (ثروت) مقاله سندن
بعض پارچهلر (ابن خلدون) مقاله سينک اوت سس نه بر سس نه
قاريشمش . صاحب اثرله مطالعين کرامک عقولري ني
ديله بهرک يکين نسخه نکه ياکاش عبارلری حاوی بولونان
ياراغنه بدل مصححي قوناق اوزره بوهفته کی نسخه مزه بر
بايراق علاوه ايد ييورز .

صاحب امتياز : احمد نايي